

Zadeva C-3/06 P

Groupe Danone proti Komisiji Evropskih skupnosti

„Pritožba – Konkurenca – Omejevalni sporazum – Globe – Smernice
za izračun globe – Obvestilo o ugodni obravnavi“

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca M. Poiaresa Madura, predstavljeni 16. novembra 2006	I - 1337
Sodba Sodišča (drugi senat) z dne 8. februarja 2007	I - 1355

Povzetek sodbe

1. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Merila – Teža kršitve
(člena 81 ES in 82 ES; Uredba Sveta št. 17, člen 15(2); Obvestilo Komisije 98/C 9/03)*

2. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Merila – Diskrecijska pravica Komisije (Uredba Sveta št. 17; Obvestilo Komisije 98/C 9/03)*
3. *Pritožba – Tožbeni razlogi – Nezadostna ali nasprotujoča si obrazložitev – Dopustnost*
4. *Konkurenca – Globe – Znesek – Diskrecijska pravica Komisije – Sodni nadzor – Neomejena pristojnost (člen 229 ES; Uredba Sveta št. 17, člen 17)*
5. *Pritožba – Pristojnost Sodišča (člena 81 ES in 82 ES; Uredba Sveta št. 17, člen 15; Obvestilo Komisije 98/C 9/03)*
6. *Pravo Skupnosti – Načela – Varstvo legitimnega pričakovanja (Uredba Sveta št. 17, člen 15(2); Obvestilo Komisije 98/C 9/03)*

1. Teža kršitve pravil Skupnosti o konkurenci, ki jo je treba upoštevati pri določitvi glob, ki se naložijo, se določi ob upoštevanju številnih dejavnikov, glede katerih ima Komisija diskrecijsko pravico. Upoštevanje obteževalnih okoliščin pri določitvi globe je v skladu z nalogo Komisije, da zagotovi skladnost ravnanja podjetij s pravili konkurence.

V teh okoliščinah s trditvijo, da praksa Komisije na zadevnem področju pred začetkom veljave Smernic o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ, ni bila jasna in predvidljiva, ni upoštevana obstoječa pravna zveza med členom 15(2) Uredbe št. 17, ki je pravna podlaga sporne odločbe, in Smernicami.

Morebitna ponovitev kršitve je eden izmed dejavnikov, ki se upoštevajo pri analizi teže zadevne kršitve.

Smernice ne pomenijo pravne podlage za določitev zneska globe, temveč le določajo uporabo člena 15(2) Uredbe št. 17. V teh okoliščinah so podjetja tudi

v primeru neobstoja Smernic vedno lahko predvidela pravne posledice svojih ravnanj.

glede izbire dejavnikov, ki jih mora upoštevati pri odmeri glob, kot so zlasti posebne okoliščine zadeve, njen kontekst in odvrtačilni učinek glob, pri čemer ni obveznega ali dokončnega seznama meril, ki bi jih bilo vsekakor treba upoštevati.

Zato lahko Komisija pri izvrševanju pooblastila za odločanje po prostem preudarku utemeljeno šteje, da se dejavnik v zvezi s ponovljeno kršitvijo nanaša na težo storjene kršitve, in lahko to ponovljeno kršitev opredeli kot obteževalno okoliščino, ne da bi se kršilo načelo *nulla poena sine lege*.

(Glej točke od 25 do 30.)

Ugotovitev in presoja posebnih značilnosti ponovljene kršitve, kot je sorazmerno kratko obdobje med ponovljenimi kršitvami, sta del tega pooblastila Komisije, ki ni vezana na morebitni zastaralni rok za tako ugotovitev.

2. Čeprav niti Uredba št. 17 niti Smernice o načinu določanja glob, naložene v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ, ne določajo maksimalnega roka za ugotovitev ponovitve kršitve, te ugotovitve na podlagi načela pravne varnosti ni mogoče izključiti.

Komisija namreč razpolaga s pooblastilom za odločanje po prostem preudarku

Ponovljena kršitev je dejansko pomemben dejavnik, ki ga mora Komisija upoštevati, ker je namen upoštevanja tega vzpodbuditi podjetja, ki so izkazala težnjo kršiti pravila konkurence, da spremenijo svoje ravnanje. Komisija lahko zato v vsakem primeru upošteva indice, ki lahko potrdijo tako težnjo, vključno

s časom, ki je pretekel med zadevnimi kršitvami.

z vidika učinkovitega odvracanja. Pono-vljena kršitev dokazuje, da sankcija, ki je bila tožeči stranki predhodno naložena, ni imela zadostnega odvracilnega učinka.

(Glej točke od 36 do 40.)

Za presojo teže kršitve lahko torej Sodišče prve stopnje uporabi pojem ponovljene kršitve, ne da bi bila utemeljitev sodbe protislovna.

3. Vprašanje, ali je obrazložitev sodbe Sodišča prve stopnje protislovna ali nezadostna, je pravno vprašanje, na katero se je mogoče sklicevati v okviru pritožbe.

(Glej točke 43 in od 45 do 48.)

Sodišču prve stopnje za izpolnitev obveznosti obrazložitve v sodbi ni treba podati natančne obrazložitve, ki bi izčrpno in enemu za drugim sledila vsem razlogovanjem strank v sporu. Obrazložitev je torej lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, zaradi katerih so bili zadevni ukrepi sprejeti, pristojnemu sodišču pa, da razpolaga z dovolj elementi za nadzor.

4. Na podlagi člena 229 ES se lahko z uredbami, ki jih v skladu z določbami te pogodbe sprejemata Evropski parlament in Svet skupaj, Sodišču dodeli neomejena pristojnost glede kazni, predvidenih v teh uredbah.

Glede tega pri upoštevanju obteževalnih okoliščin ponovitev kršitve ni le primeren dejavnik, temveč tudi posebno pomemben dejavnik in zelo izrazit pokazatelj teže kršitve pri presoji zneska globe

Taka pristojnost je bila sodišču Skupnosti podeljena s členom 17 Uredbe št. 17. To je zato pooblaščno, da preseže le preprost nadzor zakonitosti, nadomesti

presojo Komisije s svojo in posledično razveljavi, zniža ali zviša naloženo globo ali periodično denarno kazen.

presojo določenega ravnanja glede na člena 81 ES in 82 ES ter člen 15 Uredbe št. 17, in, drugič, preveriti, ali je Sodišče prve stopnje pravno zadostno odgovorilo na vse trditve tožeče stranke za razveljavitev ali zmanjšanje globe.

Iz tega izhaja, da je sodišče Skupnosti pristojno za izvrševanje neomejene pristojnosti, kadar presoja o vprašanju zneska globe, in da lahko to pristojnost izvršuje tako glede znižanja zneska kot tudi glede povišanja.

(Glej točke od 60 do 62.)

Ker se je Sodišče prve stopnje pri izvrševanju neomejene pristojnosti izključno opiralo na določbe Smernic o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ, ne da bi upoštevalo druge dejavnike, okoliščine ali merila, katerih upoštevanja zadevno podjetje ne bi moglo predvideti, to podjetje ne more uveljavljati očitka o kršitvi pravice do obrambe.

5. Zagotavljanje pravic do obrambe je v vseh postopkih, ki lahko privedejo do sankcij, zlasti glob ali periodičnih denarni kazni, temeljno načelo prava Skupnosti, ki je bilo večkrat poudarjeno v sodni praksi Sodišča.

(Glej točke 68, 69, 82 in 83.)

V okviru pritožbe zoper sodbo Sodišča prve stopnje, s katero je bila določena globa, ki se naloži podjetju, ki je kršilo pravila Skupnosti o konkurenci, je namen nadzora Sodišča, prvič, preveriti, koliko je Sodišče prve stopnje pravno pravilno upoštevalo vse bistvene dejavnike za

6. Načelo prepovedi retroaktivne veljave kaznovanih določb je skupno načelo vseh pravnih redov držav članic in sestavni del

splošnih pravnih načel, katerih spoštovanje zagotavlja sodišče Skupnosti.

Zlasti člen 7(1) Evropske konvencije o človekovih pravicah, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu, ki predvsem določa načelo zakonitosti v kazenskem pravu (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), lahko nasprotuje retroaktivni uporabi nove razlage norme, ki določa kaznivo ravnanje.

To je še posebej, če gre za sodno razlago, katere rezultat ni bilo mogoče razumno predvideti takrat, ko je bila kršitev storjena, zlasti glede na razlago, ki je sprejeta v sodni praksi glede zadevne zakonske določbe.

Vendar dejstvo, da je Komisija v preteklosti pri globah uporabljala določene ravni za različne vrste kršitev, tej ne bi moglo odvzeti možnosti, da to raven zviša v okviru omejitev, navedenih v Uredbi št. 17, če je to potrebno za to, da se zagotovi uresničevanje politike konkurence Skupnosti. Nasprotno, učinkovita uporaba pravil konkurence Skupnosti zahteva, da lahko Komisija raven glob kadar koli prilagodi potrebam te politike.

Podjetja, ki so v upravnem postopku, ki lahko privede do izreka globe, ne morejo legitimno pričakovati, da bo uporabljena metoda izračuna glob, ki je bila uporabljena v preteklosti.

(Glej točke od 87 do 91.)